

Akademii věd poskytujeme zázemí, na které se může spolehnout, říká Tomáš Wencel

19.5.2026 - Zuzana Dupalová, Luděk Svoboda | Akademie věd České republiky

Vzniklo v roce 1991 jako Středisko služeb, aby pracovištím ulevilo od provozních, organizačních a servisních agend, a ve svém poslání pokračuje i v současnosti: „Akademii věd poskytujeme zázemí, na které se může spolehnout,“ říká ředitel Střediska společných činností AV ČR Tomáš Wencel. Jak vědcům pomůže nedávno vzniklá akciová společnost pro transfer výsledků? A co nového pracoviště chystá?

Jubileum sice slaví Středisko společných činností, pomyslný dárek ale dostala celá Akademie věd v nově založené akciové společnosti, která podpoří propojování vědy a byznysu. Co vedlo k jejímu vzniku?

Impulz byl zřejmý. Na pracovištích vznikají výsledky s aplikačním a komerčním potenciálem, jejich uplatnění ale naráží na bariéry. Se sedmi ústavy Akademie věd jsme proto založili společnost CAS Innovation – zkráceně CASI, která nastaví postupy pro zakládání firem i spin-offů a pravidla pro vstup externího kapitálu do projektů.

Jakou úlohu při vzniku CASI sehrálo Středisko společných činností?

Roli majoritního vlastníka a garanta, že se systém transferu vybuduje profesionálně. Řízení a vedení stojí na zkušenostech Centra transferu AV ČR – CETAV, jež je součástí naší organizace. I proto věřím, že se podaří transfer urychlovat a zároveň udržet vysoký standard v ochraně zájmů pracovišť i vědců a vědkyň.

Jak přesně pracovištím s transferem společnost pomůže?

Když mají vědci výsledek, který se může uplatnit na trhu, chtějí řešit licencování, smluvní výzkum nebo uvažují o založení spin-offu, dostanou metodickou, právní i procesní podporu – a v návaznosti na to i možnost vést projekt tak, aby byl investovatelný.

S tím jim dosud pomáhalo právě Centrum transferu AV ČR. Mohou se na něj obracet i nadále?

Ano, kolegové vše s pracovišti proberou a ideálně zapojí i CASI. Chceme, aby vědci nemuseli složitě hledat, „kam s tím“, a zároveň u nich vypěstovat návyk: mám-li nápad, který se může uplatnit, kontaktuji CETAV. Kolegové ročně řeší okolo 120 transferových událostí a zájem pracovišť roste.

Podobně se rozrůstají i jiné služby, nebo vám jde spíše o prohlubování jejich kvality?

Obojí, ale v jasném pořadí: nejprve kvalita a spolehlivost služeb, teprve potom případné rozšiřování.

Proměňují se potřeby pracovišť?

Prostředí Akademie věd i nároky se mění: přibývá digitalizace, zvyšuje se důraz na efektivitu, rozšiřují se požadavky na transfer, komunikaci nebo popularizaci. Nebo se objevují nové výzvy jako kyberbezpečnost. V nich určitě dává smysl služby rozvíjet.

Které směry považujete za nejdůležitější?

Za klíčové považuji tři. O transferu jsem už mluvil. Dále zmíním digitální infrastrukturu – v ní nabízíme spolehlivé IT služby, kyberbezpečnost, cloudové a komunikační nástroje. Zatřetí posilujeme komunikaci a popularizaci vědy, abychom ji prezentovali profesionálně a s měřitelným dopadem.

Které služby dále zmíníte?

Důležitá je i agenda řízení lidských zdrojů, například dětské skupiny a vzdělávání pro technicko-hospodářské pracovníky, správa majetku nebo provoz konferenčních center a poskytování ubytovacích kapacit.

Nabídka služeb Střediska společných činností AV ČR

Praktického průvodce po službách Střediska společných činností AV ČR pro pracoviště Akademie věd ČR najdete v brožuře, která je dostupná online jako klasické PDF nebo v listovací verzi.

Aktivity Střediska společných činností AV ČR pro pracoviště Akademie věd ČR sledujte také na profesní síti LinkedIn.

Zmínili jste dětské skupiny. Proč jsou pro vědce a vědkyně v Akademii věd důležité?

Dětskými skupinami podporujeme zaměstnance, aby udrželi kontakt s vývojem v profesi a rychleji se, pakliže chtějí, vraceli do práce. V Praze provozujeme čtyři skupiny, v Brně můžou využít dotovaná místa. Nově poskytujeme i navazující služby.

Které?

Pořádáme tábory, nabízíme jednorázové programy, zajišťujeme hlídání dětí. Rodičům, kteří chtějí zapojit děti do sportování a kreativních činností, nabízíme příměstské tábory.

Jaké služby pracoviště nejvíce poptávají?

Největší poptávka je po „core“ infrastruktuře – IT, provozních a investičních službách, správě majetku a po konferenčním servisu. Zároveň roste zájem o servis, který pracovištím pomáhá, aby byla „vidět“: mají naši mediální podporu, využívají audiovizuální produkci nebo se zapojují do popularizačních akcí.

Zanedlouho se uskuteční jubilejní 10. ročník Veletrhu vědy. Je to jedna z „páteřních“ akcí, které se účastní celá Akademie věd?

Přesně tak. Veletrh vědy zpřístupňuje veřejnosti výzkumy a posiluje vztahy mezi Akademií věd a společností. Jde o největší vědecko-popularizační akci v Česku, do které se zapojují téměř všechna pracoviště – a díky nim se ji daří zdokonalovat. Vidíme to i na reakcích publika, kterého rok od roku přibývá.

Kolik návštěvníků čekáte?

Pátý ročník přivítal okolo 30 000 návštěvníků, v roce 2025 už jich přišlo více než 50 000. Věřím, že i jubilejní uspěje. Rád bych ale ještě zdůraznil, že Veletrh vědy je také příležitost, kdy se můžou potkat kolegové a kolegyně z pracovišť. Věda má mnoho podob, pořád jsme ale všichni součástí Akademie věd, což připomíná i Veletrh vědy. Mám radost, že k tomu můžeme přispět.

Dvojitý jubileum letos slaví i Nakladatelství Academia – šedesát let značky Academia a dvacet let pod křídly Střediska společných činností. Jakou roli sehrálo za dvě dekády?

Academia je jednou z nejsilnějších značek, kterou Akademie věd disponuje. Když má nakladatelství stabilní zázemí, může budovat kvalitu i jméno a zároveň reagovat na témata, která společnost zajímají.

Bez podpory Akademie věd by ale Akademii provozovat nešlo, že?

Její podpora je zásadní. Díky ní ročně vyjde okolo 100–120 novinek a dotisků, v edici *Věda kolem nás*, ve které pracoviště informují o výzkumech, jsme vydali už na 140 brožur, v edici *Strategie AV21* více než 60.

Publikace Academia se opakovaně umísťují v renomovaných soutěžích.

Úspěchy potvrzují, že je Academia v dobrých rukou. Vloni například zaujala v Magnesii Liteře kniha

Řecké mýty v literární a výtvarné tradici od Aleny Hadravové z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR. Pro Akademii věd je Academia prostě výkladní skříní: pomáhá zviditelňovat vědce a vědkyně coby autory a čtenářům zprostředkovává témata, jimž se pracoviště věnují.

Středisko společných činností se připravuje na přechod na statut veřejné infrastruktury. Co změnu vyvolalo?

Přechod nám pomůže sladit právní formu s realitou našeho fungování a zjednodušit řízení organizace. Pracujeme s harmonogramem, aby se změna odehrála v roce 2027. Záviset to bude na Akademii věd a následně na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

V čem vidíte přínos transformace?

Jde o šanci zjednodušit některé mechanismy, proměnit organizační strukturu a smysluplněji ukotvit, že naším posláním je zajišťovat infrastrukturu. Kolegům z pracovišť by měla transformace přinést vyšší standard poskytovaných služeb.

Je to i příležitost k hlubší introspekci?

Ano – a byla by škoda ji nevyužít. Změna právní formy sama o sobě magicky nic nevyřeší. Přináší nám ale šanci, abychom se na organizaci podívali komplexně: jak měříme kvalitu služeb, jak s pracovišti komunikujeme, jak nastavujeme odpovědnosti, kde digitalizovat a standardizovat, kde potřebujeme „přidat“. Proměnu ale provedeme tak, abychom neztratili kontinuitu. Každodenní práce kolegů a kolegyně se nezmění a bude pokračovat.

S jakými ambicemi vstoupíte do nové éry?

Zůstává, že chceme být pro pracoviště první volbou – a to hlavně proto, že mají s našimi službami pozitivní zkušenost.

Co závěrem vzkážete kolegům a kolegyním z Akademie věd?

Všechny služby nejlépe fungují tehdy, když přímo reagují na konkrétní potřeby a požadavky. Ozvěte se nám proto s poptávkou i s připomínkami. Jsou pro nás cenné. Jsme tu proto, abychom Akademii věd pomáhali být silnou a úspěšnou institucí.

Ing. Tomáš Wencel, MBA

Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, obory finance, účetnictví a manažerské informační systémy. V Akademii věd ČR působí od roku 2003. V letech 2004–2007 vedl projektový tým pro implementaci centrálního ekonomického systému iFIS, který využívají pracoviště Akademie věd ČR. Od roku 2007 působil v pozici finančního ředitele, od roku 2017 vede Středisko společných činností AV ČR.

Připravili: Zuzana Dupalová a Luděk Svoboda, Divize vnějších vztahů SSČ AV ČR

Foto: Jana Plavec, Divize vnějších vztahů SSČ AV ČR; Veletrh vědy

Text a fotografie jsou uvolněny pod svobodnou licencí Creative Commons.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Akademii-ved-poskytujeme-zazemi-na-ktere-se-muze-spolehno-ut-rika-Tomas-Wencel-00001>